

Kapittel I – Leders beretning

Aldri tidligere er det solgt så mye gass fra norsk sokkel som i 2017. Selv om oljeproduksjonen gikk litt ned, øker likevel totalproduksjonen for fjerde år på rad. Våre prognoser viser at denne stigende trenden kan komme til å fortsette mot 2023 – og at produksjonen kan bli på høyde med rekordåret i 2004.

Ved årsskiftet var det 85 produserende felt på norsk sokkel, fem av disse ble satt i produksjon i 2017. I tillegg ble det levert planer for utbygging og drift (PUD) for ti nye prosjekt, mens ni er under utbygging. Kostnadene i utbyggingsprosjekt er kuttet med 30 til 50 prosent de siste par årene. Samtidig har oljeprisen steget. Det har ført til at selskapene ser flere lønnsomme prosjekt. Driftskostnadene er redusert med rundt 30 prosent siden 2013/2014. Prosjektene som vedtas nå, har generelt god lønnsomhet og kan tåle en oljepris på 30-40 dollar per fat.

I 2017 ble det påbegynt 36 letebrønner, samme antall som året før. Det ble gjort 11 funn i 2017, mot 18 i 2016. Alle funnene var forholdsvis små, men flere kan bli lønnsomme utbygginger om de kobles til felt i drift. Tross lavere antall letebrønner de siste par årene, har selskapene vist stor interesse for nytt areal i de siste konsesjonsrundene. I TFO 2016 ble det tildelt 56 utvinningstillatelser, og i TFO 2017 søkte hele 39 selskaper om areal. Det er rekordmange søknader. I 24. konsesjonsrunde søkte elleve selskaper. De utlyste blokkene i 24. runde ligger i mer umodne deler av sokkelen, og søkerne er mellomstore og store selskaper med teknisk og finansiell kapasitet til å utforske slike områder.

Men dersom produksjonen skal opprettholdes på dagens nivå utover 2025, er det nødvendig å påvise flere lønnsomme ressurser, også i store funn. Derfor mener vi at leteaktiviteten må økes fra dagens nivå.

Vår oppdatering av estimatene for uoppdagete ressurser viser at volumet i Barentshavet nå er rundt 80 prosent høyere enn ved forrige analyse fra 2015, mens estimatet er om lag det samme for Nordsjøen og Norskehavet. Nesten to tredjedeler av de uoppdagede ressursene ligger i Barentshavet. Dette området vil være viktig for å begrense nedgangen i produksjonen utover i tid. Rundt halvparten av ressursene i Barentshavet ligger i Barentshavet nord, som ikke er åpnet for petroleumsvirksomhet.

I 2017 fikk OED med virkning fra 1. april forvaltningsansvaret for undersøkelse og utvinning av mineralforekomster på kontinentalsokkelen. Det betyr at OD har fått oppdraget med å fortsette kartleggingen vår av jern-, mangan- og sulfidforekomster i Norskehavet og dyphavsområdene.

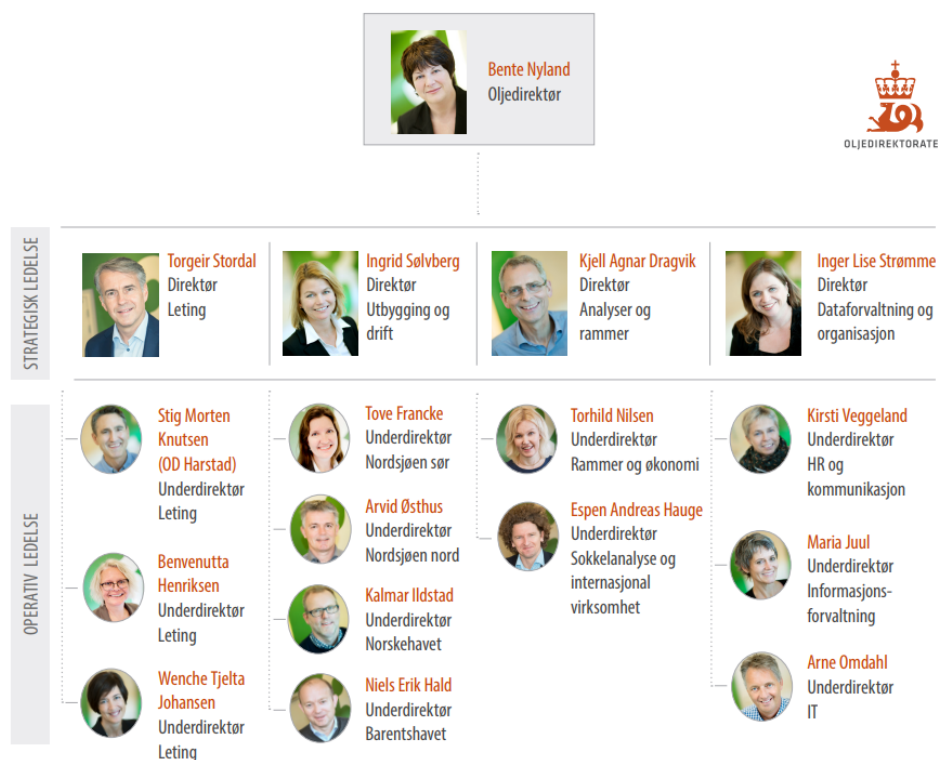
Automatisering, digitalisering og tilgang til store datamengder vil påvirke arbeidshverdagen vår både på kort og lang sikt. Derfor er det viktig og riktig å sette dette høyt på dagsorden. I OD har vi etablert et digitaliseringsprogram som skal bidra til å løse to utfordringer i årene fremover. For det første skal vi oppdatere og konsolidere den teknologiske plattformen til databaseløsningene våre. Samtidig skal vi følge den tidligere moderniseringsministerens marsjordre og fornye, forenkle, forbedre gjennom å effektivisere våre interne arbeidsprosesser og gjøre det enklere for eksterne aktører å samhandle med oss.

Høyere oljepris og bedre lønnsomhet har gjort utsiktene for petroleumsnæringen lysere. Men det er fortsatt et behov for å lete mer. Vi bør heller ikke senke ambisjonene knyttet til å øke utvinningen i felt ut over det som ligger i vedtatte planer i tillegg til å bygge ut funnene som er påvist. Men en viktig forutsetning for å få dette til, er å ta vare på den kostnadsgevinsten fra omstillingen i næringen de siste årene. Gjennom solid arbeid og en moderne organisasjon skal vi i Oljedirektoratet skal fortsatt gjøre vårt for at størst mulig verdier for samfunnet blir realisert gjennom virksomheten.

Kapittel II – Introduksjon til virksomheten

Oljedirektoratet (OD) er et statlig fagdirektorat som ble opprettet i 1972 med hovedkontor på Ullandhaug i Stavanger og et kontor i Harstad.

Vi har en sentral rolle i forvaltningen av olje- og gassressursene på norsk kontinentalsokkel og er et viktig rådgivende organ for Olje- og energidepartementet (OED). OD utøver forvaltningsmyndighet i forbindelse med tildeling av areal, undersøkelser etter og utvinning av petroleumsforekomster. Det omfatter også myndighet til å fastsette forskrifter og fatte vedtak i henhold til regelverket for petroleumsvirksomheten. Vi skal være en aktiv pådriver for å realisere mest mulig av ressurspotensialet og skape størst mulig verdier for samfunnet. I tillegg har direktoratet et nasjonalt ansvar for data fra petroleumsvirksomheten og en oversikts- og formidlerrolle av data, analyser og beslutningsgrunnlag.

OD har ansvar for å føre måleteknisk tilsyn og kreve inn avgifter fra petroleumsvirksomheten. Sammen med OED har OD beredskapsansvar for leveringsikkerhet. I tillegg bidrar OD med forvaltningskompetanse, ressurskartlegging og petroleumsdataforvaltning til bistandsprogrammet Olje for utvikling.

ODs hovedmål er å bidra til størst mulige verdier for samfunnet fra olje- og gassvirksomheten gjennom en effektiv og forsvarlig ressursforvaltning, der det tas hensyn til helse, miljø, sikkerhet og andre brukere av havet. I 2017 søkte OD å nå dette hovedmålet gjennom tre delmål:

- Arbeide for langsiktig ressurstilgang, herunder en effektiv og forsvarlig letevirksomhet
- Sikre effektiv og forsvarlig ressursforvaltning knyttet til utbygging og drift

Være et nasjonalt sokkelbibliotek og spre fakta og kunnskap

OD er organisert i en flat og fleksibel organisasjon som består av lag som er delegert myndighet for produkt, prosess og kvalitet. Det er ledelsen i OD som har resultatansvaret. Formålet med dette er å kunne være fleksible i oppgaveløsningen, bedre kunne prioritere ressurser på tvers og å ivareta og utvikle den faglige kompetansen og integriteten til direktoratet.

Nøkkeltall

	2015	2016	2017
Årsverk	224	216	221
Samlet tildeling post 01-21	503 264 000	469 725 000	358 012 000
Utnyttelsesgrad post 01-21	89 %	98 %	95 %
Lønnsandel post 01	65 %	66 %	68 %
Lønnsutgifter per årsverk post 01	784 437	813 854	911 040
Konsulentandel av post 01	10 %	12 %	10 %

Økningen i lønnsutgifter skyldes at statlige virksomheter fra og med 2017 fører pensjonskostnader i eget regnskap.

Kapittel III - Årets aktiviteter og resultater

Hovedmål

Oljedirektoratet (OD) sitt hovedmål er å bidra til størst mulige verdier for samfunnet fra olje- og gassvirksomheten gjennom en effektiv og forsvarlig ressursforvaltning, der det tas hensyn til helse, miljø, sikkerhet og til andre brukere av havet.

Direktoratet skal gjennom sin virksomhet og sine roller bidra til at regjeringens hovedmål for petroleumsnæringen realiseres.

Delmål

Arbeide for langsiktig ressurstilgang, herunder en effektiv og forsvarlig letevirksomhet

OD skal

- **følge opp konsesjonspolitikken og legge forholdene til rette for rask og effektiv utforskning av tildelt areal**

OD bruker mye ressurser på å følge opp Regjeringens tildelingspolitikk og legge forholdene til rette for at utforskningen av tildelt areal skjer effektivt. I 2017 ble det påbegynt 36 letebrønner på norsk sokkel, av disse ble 14 boret i Nordsjøen, fem i Norskehavet og 17 i Barentshavet. Letevirksomheten resulterte i to funn i Nordsjøen, tre i Norskehavet og seks i Barentshavet.

For å sikre en effektiv og tidsriktig utforskning av sokkelen er det viktig med tilgang på areal, et mangfold av aktører og rammevilkår som er tilpasset ressursgrunnlaget og sokkelens utfordringer. De siste års lave oljepris har medført redusert leteaktivitet og funnene som er gjort er relativt små. Den lave oljeprisen har imidlertid også medført et redusert kostnadsnivå. Sammen med betydelige tildelinger i de siste TFO-rundene gir dette et godt grunnlag for at leteaktiviteten kan ta seg opp framover. Det har vært endringer i aktørbildet det siste året, blant annet gjennom salg og sammenslåinger. Det er likevel fortsatt et stort mangfold på sokkelen, og noen av de mellomstore selskapene har bygget seg opp til å bli betydelige aktører med forholdsvis høy leteaktivitet.

- **stå for gjennomføringen av det tekniske arbeidet i forbindelse med Olje- og energidepartementets konsesjons- tildeling av areal, både i nummererte konsesjonsrunder og i konsesjonsrunder i forhåndsdefinerte områder (TFO).**

Forut for utlysning av areal i forhåndsdefinerte området i 2017, har OD gitt råd om utvidelse av arealet basert på kunnskap og vurdering av ressurspotensialet, noe som medførte at TFO 2017 ble utvidet med 34 blokker i Norskehavet og 53 blokker i Barentshavet. Myndighetene mottok søknader fra 39 selskap, seks flere enn året før. Det har aldri tidligere blitt levert flere søknader i en TFO-runde. OD har gjort geologiske, tekniske og økonomiske vurderinger av alle søknadene. Basert på ODs evaluering ble det utarbeidet forslag til nye utvinningstillatelser med arbeidsprogram. I tillegg har OD bidratt med vurderinger og tilrettelegging før endelige anbefaling om tildelinger. Tidlig i 2018 fikk 34 selskap tilbud om til sammen 75 nye utvinningstillatelser på sokkelen. Det har aldri tidligere vært tildelt flere utvinningstillatelser i en TFO-runde. Av de 75 utvinningstillatelsene er 45 i Nordsjøen, 22 i Norskehavet og åtte i Barentshavet.

OD kartlegger areal og evaluerer prospektivitet i forkant av konsesjonsrundene. Sammen med strategien for trinnvis utforskning og ODs kunnskap om geologien og ressurspotensialet, danner dette et godt faktagrunnlag.

24. konsesjonsrunde ble lyst ut 21. juni 2017, med søknadsfrist 30. november 2017. Runden omfattet 102 blokker eller deler av blokker. Disse var fordelt på 93 blokker i Barentshavet og ni blokker i Norskehavet. Ved fristens utløp var det mottatt søknader fra elleve selskap. Tildeling forventes før sommeren 2018.

- **følge opp den pågående leteaktiviteten.**

I initiell periode av leteaktiviteten følger OD opp arbeidsforpliktelser og frister i utvinningstillatelsene, og ser til at rettighetshaverne følger gjeldende regelverk. Videre påser OD at lovpålagt rapportering og informasjon til myndigheter blir etterkommet.

OD gir tillatelse til leteboringer, og i 2017 ble det boret 36 letebrønner på norsk sokkel. OD har fulgt opp boreoperasjonene med særlig vekt på datainnsamling og rapportering. OD sender ut pressemelding ved avsluttet boring.

OD mottar søknader om utsettelse av frister i arbeidsprogrammet som følger utvinningstillatelsene. I 2017 mottok og behandlet direktoratet 29 søknader om utsatt frist for å ta borebeslutning.

OD tildeler undersøkelsestillatelser i medhold av petroleumslovens kap 2. Det ble i 2017 gjennomført 101 undersøkelser, 43 borestedsundersøkelser, ti elektromagnetiske undersøkelser, 18 grunnundersøkelser, åtte havbunneismiske undersøkelser og 22 ordinære seismiske undersøkelser. Undersøkelsene fordeler seg geografisk med 30 i Barentshavet, 21 i Norskehavet og 50 i Nordsjøen. 31 innmeldte undersøkelser ble avlyst.

OD har ivaretatt oppfølging innenfor området seismikk og sameksistens, og koordinert meldinger og tilbakemeldinger for alle undersøkelser på kontinentalsokkelen. Et forprosjekt er satt i gang for å vurdere digitalisering av saksbehandlingsprosessen for de involverte etatene.

- **gjennomføre geologiske kartleggingsprosjekter og tolke innsamlede data for å øke kunnskapsnivået om petroleumspotensialet og komplettere datadekningen for uåpnede områder.**

OD oppdaterer jevnlig estimatene for uoppdagede ressurser. Oppdateringen som ble gjort i 2017 er blant annet basert på vår kartlegging av den østlige delen av de uåpnede områdene i Barentshavet nord. Oppdateringen viser at ressursene i Barentshavet nå er rundt 80 prosent høyere enn ved forrige analyse fra 2015, mens estimatet er om lag det samme for Nordsjøen og Norskehavet. Nesten to tredjedeler av de uoppdagede ressursene på norsk sokkel ligger i Barentshavet, hovedsakelig i de områdene som ikke er åpnet for petroleumsvirksomhet. Forventningsverdien av de totale uoppdagede ressursene er estimert til å være fire milliarder Sm³ utvinnbare oljeekvivalenter (o.e.). Estimaten er usikre. Usikkerheten er størst i områder med lite informasjon og kort letehistorie, som i store deler av Barentshavet. I Nordsjøen og i den godt utforskede delen av Norskehavet er usikkerheten betydelig mindre.

I 2017 samlet OD inn over 4500 km 2D-seismikk på Gardarbankhøgda øst, nordøst for Bjørnøya og sør for Hopen. Disse dataene vil sammen med dataene som ble samlet inn i perioden 2012 til 2016, gi et viktig bidrag til å øke kunnskapsnivået om petroleumspotensialet for de uåpnede områdene i Barentshavet nord.

- **foreta en analyse av betydningen havis/havisdata har for muligheten til å drive forsvarlig petroleumsvirksomhet**

Utkast til rapport som inneholder en faglig vurdering av betydningen av havis/havisdata for muligheten til å drive forsvarlig petroleumsvirksomhet ble oversendt OED for kommentarer.

OD skal også:

- **foreta en vurdering av selskaper som søker prekvalifiseringer på norsk sokkel**

I 2017 ble det gjennomført prekvalifiseringsvurdering av to selskap. OKEA ble prekvalifisert som operatør mens Pandion Energy ble prekvalifisert som rettighetshaver.

- **bidra med faglige innspill til arbeidet i Faglig forum og være rådgiver for Olje- og energidepartementet i forbindelse med forvaltningsplanene**

OD har i 2017 deltatt i Faglig forum og Overvåkingsgruppen for Forvaltningsplaner. Faglig forum er en rådgivende gruppe som arbeider med helhetlig og økosystembasert forvaltning av norske havområder. Faglig forum skal utarbeide det samlede faglige grunnlaget for de helhetlige forvaltningsplanene for Barentshavet – Lofoten, Norskehavet og Nordsjøen – Skagerrak. Faglig forum gir råd til Styringsgruppen for helhetlig forvaltning av norske havområder som består av berørte departementer under ledelse av Miljøverndepartementet. Arbeidet til Faglig Forum gjøres i samarbeid med Overvåkingsgruppen.

OD har i 2017 deltatt i følgende arbeidsgrupper: «Aktivitetsrapportering», «Samlet påvirkning», «Verdiskaping» og «Risiko for akutt utslipp». I tillegg har OD deltatt i prosjektgruppen for utvikling av et arealverktøy, som skal forsøke å samle all informasjon om næringene inn i et digitalt kartverktøy.

I 2017 fikk OED med virkning fra 1. april forvaltningsansvaret for undersøkelse og utvinning av mineralforekomster på kontinentalsokkelen. I supplerende tildelingsbrev fikk OD i oppgave å:

- **Opparbeide oversikt over de eksisterende dataene som er relevante for mineralforekomster på norsk kontinentalsokkel som i dag finnes i ulike institusjoner og arbeide for å samle disse dataene i OD**

OD har hatt kontakt med ulike universitetsmiljø og fått adgang til analyser av enkelte prøver knyttet til sulfidmineraler og jern-mangan skorper. Deltakelse i internasjonale fora har også tilført kunnskap om disse mineralene.

- **Videreføre kartlegging og analyser av sulfidforekomster knyttet til spredningsrygger i Norskehavet**

OD har gjennomført datainnsamlingstokt i samarbeid med Universitetet i Bergen på Mohnsryggen vest i Norskehavet, kartlagt aktive hydrotermale systemer og samlet inn geologisk prøvemateriale.

- **Videreføre kartlegging av jern-mangan skorper i dyphavsområdene**

OD har gjennomført kjemiske analyser av en rekke skorpeprøver som ble innsamlet i 2016.

- **Utarbeide utkast til en strategi for videre kartlegging av de kommersielt mest interessante mineralforekomstene på norsk kontinentalsokkel**

OD anser sulfidmineralene som de økonomisk mest interessante forekomstene og har utarbeidet en strategi for innsamling av data om disse forekomstene. Denne strategien inkluderer også kartlegging av skorpeområdene der det er hensiktsmessig.. Det er utarbeidet et satsingsforslag for perioden 2019 til 2022 basert på denne strategien.

Som oppsummering av rapporteringen under delmålet skal Oljedirektoratet gi en kort vurdering av i hvilken grad direktoratets arbeid har bidratt til å styrke den langsiktige ressurstilgangen.

Målsettingen for letepolitikken er å gjøre nye funn som gir grunnlag for norsk olje- og gassproduksjon i mange tiår framover. En effektiv og tidsriktig utforskning er viktig for å sikre høyest mulig verdiskaping og statlige inntekter på mellomlang og lang sikt.

ODs råd til departementet ved utlysning og tildeling av areal til konsesjonsrunder og TFO er viktig i arbeidet for å sikre den langsiktige ressurstilgangen. ODs råd bygger på egne datainnsamlinger i åpne områder, geologiske kartlegging og evaluering samt utarbeidelsen av ressursestimat.

For å få gode leteresultater, er det ønskelig med et mangfold av kompetente aktører som bidrar til større konkurranse. Selv om aktørbildet er noe endret i løpet av året, er det fortsatt et godt mangfold. Noen av de mellomstore selskapene har bygget seg opp til å bli betydelige aktører med høyt fokus på leting.

Dette, sammen med det reduserte kostnadsnivået og betydelige tildelinger i de siste TFO-rundene, gir et godt grunnlag for at leteaktiviteten kan ta seg opp.

Det er en av ODs oppgaver å kartlegge mulige petroleumsressurser også i områder som ikke er åpnet for petroleumsvirksomhet. Direktoratet fortsatte derfor i 2017 arbeidet med å kartlegge det norske havområdet i Barentshavet nord, og det ble lagt fram et estimat for uoppdagede ressurser i området.

Sikre en effektiv og forsvarlig ressursforvaltning knyttet til utbygging og drift

Ved utgangen av 2017 var det 85 produserende felt på norsk sokkel. Fem av disse ble satt i produksjon i 2017; Gina Krog (Statoil), Maria (Wintershall), Flyndre (Maersk Oil UK), Sindre (Statoil) og Byrding (Statoil). Det ble dessuten meldt planer for utbygging og drift (PUD) av ti nye prosjekter. Ved utgangen av 2017 var ni felt under utbygging.

OD skal:

- **Være en pådriver for utbygging av nye ressurser, fra tidlig fase og gjennom de sentrale prosjektmilepælene. Være en pådriver for utbyggingsløsninger som gir god ressursforvaltning og størst mulig verdiskaping. Følge opp utbygging av tidskritiske ressurser og at eksisterende infrastruktur utnyttes effektivt.**

I juni publiserte OD en ressursrapport for funn og felt. Et av formålene med rapporten var å peke på potensialet for økt utvinning av påviste ressurser utover det selskapene har meldt inn som del av sine planlagte tiltak. Deler av dette potensialet kan realiseres ved å bruke avanserte utvinningsmetoder og teknologier.

Alle funn og felt følges opp, men med differensiert innsats. En årlig prioritering legger grunnlaget for planlagte aktiviteter. OD deltar i prioriterte komitemøter, har jevnlig møter med rettighetshaverne og etterspør tilleggsinformasjon. De mindre prioriterte utvinningstillatelsene følges opp årlig og gjennom møter ved behov.

Ved utgangen av 2017 pågikk ni utbyggingsprosjekt. OED og OD gjennomførte møter med operatører for utvalgte utbyggingsprosjekt. Et av formålene med møtene er på et tidlig tidspunkt å kunne identifisere forhold som kan ha negativ innvirkning på prosjektgjennomføringen.

OD gjennomgår dokumentasjon ved beslutning om videreføring (BoV) har møter med rettighetshavere. Det gis tilbakemelding om forhold som bør vurderes og dokumenteres i forkant av

en PUD-innlevering eller inngå i PUD. Vi har vurdert BoV for elleve prosjekt, blant annet Johan Sverdrup fase II og Fenja.

I 2017 fullførte OD behandlingen av åtte planer for utbygging og drift (PUD). PUDene som ble behandlet gjaldt Utgard, Byrding, Oda, Dvalin, Trestakk, og Bauge, i tillegg til endret PUD for Njord videreutvikling og Ekofisk 2/4 Victor Charlie. Alle utbyggingene er eksempler på at felt og ressurser knyttes opp mot eksisterende infrastruktur, og dette bidrar til effektiv utnyttelse av etablert kapasitet. Samtidig bidrar mange av utbyggingene til økt lønnsomhet og levetid for vertsfelt. For øvrig ble flere PUDer levert mot slutten av året, slik at ODs formelle behandling avsluttes i 2018. Til sammen mottok vi ti PUDer. I tillegg til tidligere nevnte felt, ble det levert PUD for Johan Castberg, Ærfugl, Fenja, Skogul, Yme re-utvikling, Snorre Expansion Project (SEP) og Valhall Vestflanke.

Fem felt fikk PUD-fritak: Goliat (Snadd), Martin Linge (Herja og Hervor), Sindre, Snefrid nord og Troll Brent B.

OD er opptatt av at det blir valgt utbyggingsløsninger med fleksibilitet til å ivareta framtidige muligheter i et langsiktig perspektiv. I arbeidet med Snorre Expansion Project var det viktig for OD at rettighetshaverne forpliktet seg til en helhetlig løsning med mulighet for mange brønner, som innebærer at alle lønnsomme ressurser kan bli produsert. Videre var det sentralt at ønsket om kostnadskutt ikke svekket framtidige muligheter for økt verdiskaping. Rettighetshaverne har etter avklaring med OD, lagt utbyggingsløsningen til rette med fleksibilitet for framtidig tilknytning av nye havbunnsrammer.

I behandlingen av PUD for Valhall Vestflanke var det også viktig for oss at det ble lagt til rette for senere muligheter. Ved BoV sommeren 2017 valgte operatøren et konsept med ledige brønnsliiser og mulighet for konvertering av produksjonsbrønner til vanninjeksjonsbrønner, i tråd med ODs ønsker. Som grunnlag for pådrivet hadde OD gjort egne simuleringer for å vurdere effekten av vanninjeksjon. Etter vårt skjønn ble det valgt et konsept som sikrer framtidige muligheter. Konseptet ble senere lagt til grunn i PUD, som ble levert i desember.

Oppfølgingen av Ærfugl er et annet eksempel på at ODs krav om at utbygginger må ha fleksibilitet for framtidige brønner og nye funn i området. På grunn av gassprosesseringskapasitet på Skarv, bygges feltet ut i to faser. I tiden mellom BoV og PUD har OD vært opptatt av å sikre at PUDen favner begge disse fasene.

OD forventer at alle lønnsomme ressurser realiseres, og at tidskriske prosjekter prioriteres. Det er viktig at det tas hensyn til etablert infrastruktur i planleggingen av nye prosjekt. Begrenset gjenværende levetid på infrastruktur kan medføre at det er tidskrittisk å bygge ut enkelte funn. Bauge ble regnet som et tidskrittisk funn på grunn av avhengigheten av infrastruktur på Njord. OD er derfor godt fornøyd med at PUD for Bauge ble levert våren 2017.

- **Være en pådriver for gode, kostnadseffektive områdeløsninger. Følge opp at utbygging og produksjon av petroleum skjer på en kostnadseffektiv måte. Sørg for at muligheten for kraft fra land vurderes av rettighetshaverne for alle nye utbygginger og større ombygginger.**

I den sørlige delen av Nordsjøen arbeides det med en felles utvikling av ressursene i området mellom feltene Grane og Balder, det såkalte Grand-området. Ulike utbyggingsalternativer har vært studert, og OD har vært opptatt av å sikre en god områdeutvikling. I dialogen med rettighetshaverne har OD vært opptatt av at alternative løsninger ikke må utelukkes for tidlig. Det er viktig at alternativer opprettholdes til det er avklart hvilken løsning som skaper størst forventet verdi for samfunnet. OD har gjennomført egne faglige studier for å kunne vurdere rettighetshavernes beslutningsgrunnlag.

I den nordlige delen av Nordsjøen vurderes flere løsninger for en samordnet utbygging av ressursene i området nord for Alvheim og rundt Krafla/Askja. OD har formidlet at en større områdeløsning må vurderes og at det må utredes flere utbyggingskonsepter for de ulike samordningsalternativene. I mai sendte myndighetene brev til operatørene og ba dem utrede alternative utbyggingsløsninger.

I forbindelse med utbyggingen av Johan Castberg, arbeides det med modning av teknisk underlag for å bygge en landterminal. OD har fulgt utviklingen i selskapenes arbeid med å gjøre nødvendige vurderinger som sikrer en god områdeutvikling.

OD er opptatt av at det velges løsninger som gir størst samlet verdiskaping i et område. Dette gjelder også valg av kraftløsning. OD vurderte kraftløsningen for alle nye PUDer som ble levert i løpet av 2017, og vi vurderte kapasitet for områdeløsningen for kraft fra land til Johan Sverdrup.

- **Følge opp om oljeselskapenes utbyggingsprosjekter planlegges og gjennomføres i henhold til godkjente planer på tid, kost og kvalitet.**

OD gjennomførte våren 2017 en møteserie med utvalgte operatører for prosjekt i utbyggingsfasen. Operatørene ga en status om prosjektframdrift, kostnadsutvikling, utfordringer knyttet til prosjektering og bygging og oppfølging av kontraktører. Formålet med møtene var å bidra til erfaringsoverføring fra prosjekt i gjennomføringsfasen og skaffe innsikt som kan redusere risikoen for kostnadsoverskridelser framtidige prosjekt. Prosjektene OD har fulgt opp ekstra i 2017 er Johan Sverdrup, Aasta Hansteen, Maria, Martin Linge, Oseberg Vestflanken 2 og Gina Krog.

Det ble gjennomført en tilsvarende møteserie med operatører for andre utbyggingsprosjekt i august. Begge møteseriene ble gjennomført sammen med OED.

- **Følge opp feltene i driftsfasen og være en pådriver for god ressursforvaltning, størst mulig verdiskaping og at samfunnsøkonomisk lønnsomme tiltak blir realisert, herunder for økt utvinning og innfasing av tilleggsressurser.**

OD og OED gjennomførte i mars 2017 en møteserie med utvalgte driftsoperatører. Operatørene presenterte status for driften av feltene, dessuten ble sentrale utfordringer og planer diskutert. Møtene bidrar til at myndighetene får samlet og systematisert informasjon om feltene, og på den måten kan identifisere felt, områder og selskap som har særskilte muligheter eller utfordringer. Møtene gir også anledning til å formidle tilbakemeldinger og forventninger til selskapene.

Ekofisk er blant feltene hvor det, etter dagens planer, vil bli liggende igjen mest ressurser i bakken.. OD sendte på slutten av 2016 et brev til rettighetshaverne fordi vi var bekymret for trykkutviklingen i reservoaret. Brevet uttrykte en forventning om at rettighetshaverne besluttet økt vanninjeksjon. Til tross for at de rettighetshaverne var enige med OD i at trykkutviklingen var problematisk, hadde de vanskelig for å bli enige om tiltak, og dermed om gjennomføring av vanninjeksjonsprosjektet. ODs pådriv bidro til at vanninjeksjonsprosjektet ble besluttet tidlig i 2017, og endret PUD ble godkjent i september 2017.

OD har alltid vært opptatt av avveiningen mellom gass- og oljeuttak, og at dette håndteres slik at det skapes størst mulig verdi. På Oseberg har OD fulgt dette tett. I tråd med ODs anbefaling fikk ikke rettighetshaverne innvilget søknaden om økt gassuttak i 2017.

Heidrun er et felt med store gjenværende ressurser, lang produksjonshorisont og høyt aktivitetsnivå. OD har pekt på at gode beslutninger for utnyttelse av ressursene i de nordlige områdene av Heidrun vil være viktig i myndighetenes vurdering av en ventet søknad om lisensforlengelse. OD har også vært opptatt av gassdisponeringen på feltet, og at en pilot for WAG-injeksjon blir gjennomført i 2018.

Det er gitt tillatelse til en testperiode med økt gasseskport for å vurdere effekten på oljeutvinningen og trykkutviklingen på feltet.

I oppfølgingen av Norne, med satellittene Urd og Skuld, var ODs hovedmål i 2017 å bidra til å maksimere ressursuttaket ved proaktiv reservoarstyring og modning av muligheter for verdiskapning. OD er opptatt av at infrastrukturen blir best mulig utnyttet, og at verdiskapingen på Norne fortsetter utover nåværende levetid for Norne FPSO. I november søkte rettighetshaverne Petroleumstilsynet om samtykke til forlenget drift til 31.12.2036. En slik forlengelse av Norne FPSO vil bidra til en god utvikling av ressurser, både på Norne, Urd, Skuld, Alve og Marulk.

OD skal også:

- **Være pådriver for at det foretas kost-/nyttevurderinger av relevante myndighetsreguleringer, både ved endringer i regelverk og ved nye investeringsprosjekter.**

Kost-/nyttevurderinger er en sentral del av vurderingene rundt kraft fra land. OD setter kostnaden ved kraft fra land opp mot utslippsreduksjon og beregner den samfunnsøkonomiske lønnsomheten. I 2017 har OD utarbeidet en ny tiltakskostnadskurve for kraft fra land-investeringer.

I arbeidet med å utarbeide en ny sektorveileder for kost-/nyttevurderinger i petroleumssektoren har OD bidratt med innspill og kommentarer gjennom prosessen.

- **Bidra til at utviklingen av gassinfrastruktur gir god ressursforvaltning gjennom gode, langsiktige løsninger i samarbeid med Gassco**

OD har hatt et nært samarbeid med Gassco i studiet av mulig framtidig konsolidering av gassinfrastrukturen på norsk sokkel (FIC). Prosjektet ble fullført i 2017. Arbeidet har bidratt til å styrke ODs kunnskap om hvilke feltbeslutninger som vil ha størst påvirkning på framtidens gassinfrastruktur.

OD har bistått Gassco med oppdaterte prognoser/produksjonsprofiler for uoppdagede gassressurser i ulike havområder. OD har i tillegg bistått Gassco med ressursoversikter og produksjonsprofiler for uoppdagede ressurser, og ressursanslag og modenhetsbetraktninger for funn i forbindelse med aktuelle felt- og funnbeslutninger med betydning for gassinfrastrukturen i Nordsjøen og Norskehavet.

- **Etter henvendelser, bistå Petroleumstilsynet (Ptil) med ønsket faglig kompetanse. Videre bringe informasjon til departementet om større hendelser på norsk sokkel**

OD har gitt innspill til Ptils vurderinger knyttet til «Walk to Work», som var relevant i forbindelse med Oseberg flanke 2 og Valhall Vestflanke. Når det gjelder den øvrige kontakten med Ptil har etatene hatt dialog om prioriterte prosjekter, blant annet Johan Castberg, Fenja, Njord videreutvikling og Snorre Expansion Project. OD har også gitt kommentarer til Ptil på HMS-forskriften, som var på høring.

Ved en hendelse med konsekvenser for HMS og beredskap, og i visse tilfeller leveransesikkerhet, rapporterer operatør til Ptil. Ptil er koordinerende myndighet for relevante myndigheter, og videreformidler informasjon om hendelser til OD. I 2017 ble samarbeidsavtalen mellom OD og Ptil revidert. Det ble presisert hvilke forhold OD skal varsles om, samt varslingsform og frister. Den gjensidige informasjons- og bistandsplikten mellom etatene ble videreført. OD og Ptil har ikke etterspurt faglig bistand fra hverandre iht. avtalen i 2017. Rutinene ved varsling av hendelser fra Gassco og operatørene har for øvrig fungert etter hensikten, og disse rutinene videreføres.

Som oppsummering av rapporteringen under delmålet skal Oljedirektoratet gi en kort vurdering av i hvilken grad direktoratets arbeid innenfor utbygging og drift har bidratt til en effektiv ressursforvaltning og høy verdiskaping for samfunnet.

Det var høy aktivitet på norsk sokkel i 2017. For fjerde år på rad økte samlet produksjon, og produksjonen av gass har aldri vært høyere. Fem nye felt kom i produksjon, og det ble levert ti planer for utbygging og drift (PUD).

For å sikre god lønnsomhet og høy aktivitet over tid kreves videre arbeid for å kontrollere kostnadsutviklingen. I en tid som har vært preget av kostnadsutt og kapitalrasjonering, er det viktig å forhindre at ytterligere kostnadsreduksjoner går på bekostning av framtidige muligheter for verdiskaping. For OD er det en viktig oppgave å bidra til at selskapene treffer de beslutningene som bidrar til høyest verdiskaping. OD har et langsiktig perspektiv på enkeltprosjekt og på næringen samlet. I 2017 har OD fortsatt arbeidet for å øke verdiskapingen, både fra modne felt og nye utbygginger.

OD er opptatt av at feltene bygges ut med løsninger som har fleksibilitet til å ivareta framtidige muligheter, og at tidskriske ressurser ikke går tapt. OD arbeider for at alle lønnsomme prosjekt bygges ut, og at det legges planer som tar hensyn til omkringliggende ressurspotensial og infrastruktur.

For å oppnå høyest mulig samlet verdiskaping kreves samarbeid på tvers av utvinningstillatelser. OD har en viktig rolle i å identifisere og bidra til å realisere gevinster ved samordnet virksomhet. Også i 2017 har OD bidratt til at det i flere saker er vurdert eller besluttet samordnet virksomhet. Gode områdeløsninger kan bidra til lønnsom utbygging av funn som ellers ikke ville blitt bygget ut. OD er opptatt av at eksisterende infrastruktur utnyttes effektivt, og at etablert infrastruktur med begrenset gjenværende levetid benyttes i tide.

OD foretar hvert år en grundig gjennomgang av felt- og funnporteføljen til hvert enkelt selskap. Hensikten er å få en samlet og systematisert informasjon om funn og felt for å kunne identifisere funn, felt, områder og/eller selskaper som har særskilte utfordringer. Viktige forhold for verdiskapingen på sokkelen blir i neste omgang fulgt opp av OD.

Være nasjonalt sokkelbibliotek og spre fakta og kunnskap

OD skal:

- **Utarbeide ressursregnskap og ha god oversikt over alle petroleumsrelaterte data på norsk sokkel, herunder beskrive utviklingen innenfor ressursgrunlaget og kostnadsnivået på sokkelen, samt gjøre analyser av hvilke forhold som påvirker disse faktorene.**

En forutsetning i ressursforvaltningen er et godt fakta- og kunnskapsgrunnlag. Denne kunnskapen baseres dels på informasjon fra oljeselskapene og dels på ODs egne undersøkelser og analyser. Kunnskapen brukes som grunnlag for ODs pådriv for god ressursforvaltning, ODs faglige råd til OED og videre til politiske beslutninger om norsk petroleums-, finans- og klimapolitikk. Rettighetshavere skal rapportere data og opplysninger om aktivitetene i de enkelte utvinningstillatelsene. Innrapporterte data kvalitetssikres og registreres i databaser for videre bruk. Det dreier seg om seismiske undersøkelser, rapporter om resultater fra leteboringer, produksjonstall per felt per måned. I tillegg får OD årlig oppdaterte data fra operatørene gjennom rapporteringen av prognoser til revidert nasjonalbudsjett, årlige statusrapporter og årlige produksjons- og faklingsøkninger.

I forbindelse med den årlige innsamlingen av data til revidert nasjonalbudsjett (RNB), blir det gjort et omfattende arbeid med systematisering og kvalitetssikring. Ressursregnskapet for norsk sokkel utarbeides med tilhørende prognoser for produksjon, kostnader og utslipp basert på disse dataene. Data til revidert nasjonalbudsjett (RNB 2018) ble overlevert OED i januar 2018. Til Nasjonalbudsjettet 2018 ble oppdaterte prognoser med hovedvekt på kostnader og produksjon oversendt OED i juni.

Ressursregnskapet for norsk kontinentalsokkel pr 31.12.2017 viser en økning i anslaget for de totale utvinnbare petroleumsvolumer fra 14,3 til 15,6 milliarder Sm³ o.e. Hovedårsaken til økningen er ny kunnskap om den nordøstlige delen av Barentshavet. 45 prosent av ressursene er solgt og levert.

Ressursregnskapet 2017 ble publisert på npd.no i februar 2018.

- **Gjøre informasjon og data i alle faser av virksomheten enkelt tilgjengelig og formidle fakta og faglig kunnskap til myndigheter, næring og samfunn for øvrig.**

En av ODs sentrale oppgaver er å være et nasjonalt sokkelbibliotek. Et velfungerende sokkelbibliotek er avhengig av god kvalitet og tilgjengelighet av innrapporterte data. Rettighetshavere på sokkelen skal rapportere data og opplysninger om aktiviteter i de enkelte utvinningstillatelsene. OD arbeider kontinuerlig med å systematisere og kvalitetssikre innrapporterte data. Kvalitetssikret data registreres i databaser og tilrettelegges for videre bruk gjennom diverse portaler og nettsteder.

OD lagrer kjerneprøver og borekaks fra lete- og produksjons-brønner på norsk sokkel. Lageret er tilgjengelig for visning og hadde 571 besøkende i 2017. OD og OED samarbeider tett på kommunikasjonsområdet. I 2017 omfattet dette blant en felles «Table top» øvelse i krisekommunikasjon. Samarbeidsprosjektet ONS 2018, som skal lede fram til myndighetsstanden til OED og OD, startet høsten 2017.

OD og OED samarbeider også om *norskpetroleum.no*. Norskpetroleum.no retter seg i større grad mot et allment publikum enn faktasidene på ODs nettsted

ODs eksterne magasin *Norsk Sokkel* kom ut med ett nummer (norsk og engelsk versjon) i 2017. I tillegg til distribusjon i henhold til våre adresselister, blir magasinet distribuert til videregående skoler, høyskoler og universitet gjennom organisasjonen Subject Aid. ODs magasin var tidvis den mest etterspurte trykksaken til Subject Aid. Magasinet har et totalt opplag på 11.500 eksemplarer

OD deltar i samarbeidet Barentswatch. OD har én representant i styringsgruppen, én som bidrar med kartløsninger og én i informasjonsforumet. OD deltar også i MAREANO-programmet, et samarbeid som skal skaffe til veie detaljert informasjon om forholdene i norske havområder, spesielt på havbunnen.

ODs største formidlingsarrangement er den årlige pressekonferansen «Sokkelåret» midt i januar. Her presenteres resultatene fra fjorårets virksomhet på norsk sokkel og prognosene for de nærmeste årene. Arrangementet er godt besøkt både av journalister og inviterte fra næringen. Det blir også «direktesendt» på nett-TV, både på egne nettsider og ulike aviser sine nettsider.

OD bruker mye tid på å formidle kunnskap om ODs roller, oppgaver og utviklingen på norsk sokkel. I løpet av året deltar både ODs ledelse og medarbeidere på en rekke konferanser og seminar.

- **Spre kunnskap om sektorens status, fremtidige behov og utfordringer overfor myndigheter, næringen og samfunnet for øvrig.**

I juni 2017 la OD fram Ressursrapport for funn og felt 2017. For første gang produserte OD en ressursrapport som ikke ble levert i trykt utgave, kun digitalt. OD gjennomførte en 2017 et

omfattende strategiarbeid som bla har resultert i en ny strategiplan for kommunikasjon. Strategien ivaretar blant annet overgangen fra trykte til digitale medier og det faktum at stadig større del av befolkningen holder seg oppdatert på sosiale medier.

OD har i 2017 økt innsatsen for å møte behovene skapt av nye medieplattformer og opprettet en egen SoMe (Sosiale Medier)-gruppe som jevnlig har redaksjonsmøter for å produsere innhold.

Målet at strategiske budskap skal formidles i flere kanaler og er tilpasset de ulike kanalenes egenskap. I denne omgang er det LinkedIn, Twitter og Facebook som er prioritert. Det er også satt i gang arbeid med å presentere budskap gjennom korte video-innslag på sosiale medier.

OD skal også:

- **Bidra i utarbeidelsen av anslag for sektoren, herunder gjennomgå data, metode og arbeidsprosess.**

OD har i 2017 bistått OED i utviklingen av et nytt modellverktøy for å beregne framtidig skatteinngang i petroleumsvirksomheten.

- **Videreutvikle systemer for datautveksling med næringen og departementet.**

Nettportalen SMIL (SMart Interaktiv Lisensadministrasjon) fra 2015 brukes aktivt av næringen. I 2017 ble det lansert en ny modul kalt «Melding om beslutning» som benyttes av operatørene til å melde beslutninger underveis i arbeidsprogrammet for en utvinningstillatelse.

I 2017 utviklet OD også en SMIL-modul for tilbakelevering av areal. Modulen inneholder et interaktivt kart hvor søker selv tegner inn arealet som ønskes beholdt. Modulen vil inkludere automatisk kvalitetssikring og ferdigstilles i 2018

- **Sikre god oppfølging av arbeidet med informasjonssikkerhet og implementering av et styringssystem for informasjonssikkerhet.**

Riksrevisjonen gjennomførte i perioden august 2016 - januar 2017 en revisjon av styringssystemet for informasjonssikkerhet i OD. Resultatene fra revisjonen viser at styringssystemet for informasjonssikkerhet ikke er ferdigstilt i henhold til kravene i eForvaltningsforskriften § 15.

I henhold til eForvaltningsforskriften etablerte OD i 2017 et styringssystem for informasjonssikkerhet som baserer seg på anbefalinger fra ISO 27001:2013. OD hadde ikke som mål om å sertifisere seg, men baserte styringssystemet på denne standarden og DIFIs veiledningsmateriell.

I 2017 prioriterte OD å øke kapasiteten og kompetansen på informasjonssikkerhetsområdet. Det ble pekt ut en sikkerhetsleder med kompetanse innenfor informasjonssikkerhet og risikovurderinger og tilsatt en ny IKT-sikkerhetsrådgiver.

Som oppsummering av rapporteringen under delmålet skal Oljedirektoratet gi en kort vurdering av hvordan direktoratets arbeid bidrar til økt tilgjengelighet av fakta og kunnskaper med nyttevirkninger for ressursforvaltningen

ODs Sokkelbibliotek er en sentral pilar i norsk petroleumsforsvaltning ved at store mengder data gjøres gratis tilgjengelig for alle. Faktagrunnlaget skal ligge til grunn for utviklingen av politikk og være en viktig kilde i utarbeidelsen av nasjonal- og statsbudsjett. Sokkelbiblioteket skaper også bedre konkurranse på norsk sokkel ved at selskapene ikke konkurrer gjennom å ha mest informasjon, men om bruken av informasjonen. Dette arbeidet gir stabile, varige effekter det at det opprettholdes høy kvalitet på data.

Som grunnlag for en ny kommunikasjonsstrategi utarbeidet Corporate Communications i 2017 en analyse av ODs formidlingsarbeid. Konklusjonen var at OD er den viktigste kilden til informasjon om norsk sokkel, med stor tyngde og som en premissgiver for bransjens utvikling. OD er ettertraktet på eksterne arrangement og norskpetroleum.no trekkes frem som et stort løft.

I 2018 vil departementet gjennomføre en evaluering som vurderer ODs måloppnåelse innenfor dette delmålet.

Særskilte oppdrag

- **Gjennomføre prosjekter for OfU innenfor sine kompetanseområder, herunder forvaltningskompetanse.**

OD har flere oppgaver knyttet til myndighetenes internasjonale virksomhet og deltar aktivt i det UD-ledede utviklingsprogrammet Olje for Utvikling (OfU). I forbindelse med kapasitetsbygging i samarbeidslandenes myndighetsorgan, bistår OD med programledelse, utvikling av rammeverk, ressursforvaltning i alle faser av virksomheten, dataforvaltning, styrking av lokalt innhold og opplæring.

I 2017 brukte OD ca. 8,7 årsverk til dette arbeidet. De viktigste samarbeidslandene var Mosambik, Tanzania og Zanzibar, Ghana, Uganda, Sudan, Kenya, Angola, Libanon, Irak, Cuba og Myanmar. Ytterligere tre landprosjekter har vært under evaluering – Somalia, Colombia og Egypt. OD har på oppdrag fra UD også bistått i Montenegro.

- **Bidra til departementets løpende arbeid med å vurdere styringen av bistanden som ytes under departementets ansvarsområde, samt bidra med innspill til samarbeid med andre samarbeidende institusjoner i OfU.**

OD samarbeider med OED i gjennomføringen av prosjekter og koordinerer også sin virksomhet mot Petroleumstilsynet, miljøetater og finansetater i Norge. Gjennom kvartalsvise landmøter i regi av OfU og egne koordineringsmøter med OED, sikres god koordinering med de andre samarbeidende institusjonene. OD assisterer OED i den petroleumsfaglige oppfølgingen av OfU-arbeidet.

- **Føre tilsyn med fiskal kvantumsmåling, herunder måling av petroleum for salgs- og allokeringformål, samt måling av utslipp til luft for avgiftsformål.**

Det ble gjennomført 40 måletekniske tilsyn i 2017, hvorav 23 var offshore. Saker med forbedringspotensial ble påpekt ved alle anleggene, og i 13 tilsyn ble det registrert avvik fra krav i måleforskriften. De fleste avvikene var relatert til tekniske forhold på anleggene. Anlegg med måletekniske avvik ble tett fulgt opp, og de fleste avvikene er lukket. Alle tilsynspunkter, inklusive punkter med forbedringspotensial, blir gjennomgått i påfølgende tilsyn. Status for utestående saker tas også opp i de årlige samhandlingsmøtene med operatøren. Sju utbygginger ble fulgt opp i forhold til krav i måleforskriften. Det ble gjennomført samhandlingsmøter med samtlige operatører på sokkelen, med Miljødirektoratet og Justervesenet, samt med tyske, danske, belgiske, franske og britiske myndigheter. OD gir også måleteknisk bistand gjennom olje for utvikling (OfU).

OD har deltatt i faglige referansegrupper i regi av Norsk forening for olje- og gassmåling og har bidratt med erfaringsoverføring på North Sea Flow Measurement Workshop-konferansen. Det har pågått arbeid med å revidere måleforskriften.

- **Tilrettelegge for økt teknologisamarbeid i næringen og være pådriver for utvikling og implementering av utvalgte teknologier.**

En av ODs viktige roller er å påpeke muligheter for ytterligere verdiskaping på norsk sokkel. Utløsning av noen av disse verdiene vil kreve modning og beslutning om å ta i bruk ny teknologi. I Ressursrapporten for funn og felt som ble lagt fram i juni 2017, ble det påpekt betydelige tekniske ressurspotensialer ved å ta i bruk nye utvinningsmetoder. Tilsvarende ble det også vist til at det er betydelige ressurser i såkalte «tette reservoarer», som er vanskelig å utvinne med konvensjonell teknologi.

OD etterspør og oppfordrer til utvikling og anvendelse av ny teknologi i lisensmøter og selskapsmøter. Der det vurderes som hensiktsmessig, blir det gitt vilkår om teknologiutvikling og pilotering ved godkjenning av utbyggingsplaner (PUD).

OD har aktivt fulgt planene og utformingen av en to-brønns polymerpilot på Johan Sverdrup. Dette var et vilkår i PUDen som ble godkjent av Stortinget i 2015.

I ODs PUD-vurdering for Johan Castberg ble det anbefalt et vilkår som inkluderer at det blir utarbeidet en plan for videre utvikling av ressurspotensialet som inkluderer identifisering og implementering av teknologier som kan gi økt verdiskaping.

OD er aktivt med i OG21 for å sikre at strategien ivaretar de utfordringene OD ser. OD deltar både i styret og i de fire arbeidsgruppene, hvor behovet for FoU kan synliggjøres og forankres. I tillegg er OD representert i styrene for PETROMAKS2, DEMO2000 og CLIMIT, og er på den måten med på å influere bevilgninger til FoU som er relevante for norsk sokkel. OD har også observatørroller i de nasjonale Petrosentrene.

FORCE (Forum for reservoir characterization, reservoir engineering and exploration technology co-operation) har som formål å etablere en felles forståelse for utfordringene med å øke ressursbasen på norsk sokkel, samt å bidra til å erfaringsoverføring mellom utvinningstillatelsene. Ved utgangen av 2017 var 43 oljeselskap medlem i FORCE. Det er nå totalt sju nettverksgrupper i FORCE, som dekker ulike utfordringer innenfor geologi, reservoarteknikk og boring. I tillegg til å være en aktiv deltaker i tekniske komiteer og nettverksgrupper, har OD sekretariatsfunksjonen i FORCE. I 2017 arrangerte FORCE 25 seminarer i ODs lokaler, med totalt 1370 deltakere fra selskapene.

OD har i 2017 utarbeidet ny intern FoU-strategi. Målet er å arbeide for at forskning rettes mot utfordringer i næringen og bidrar til at nye løsninger tas i bruk.

- **Bistå Olje- og energidepartementet i arbeidet med CO₂-håndtering, herunder arbeidet med gevinstrealisering.**

OD har bistått departementet i arbeidet med CO₂-lagring og blant annet fulgt pågående studier og prosjekter for CO₂-lagring. Arbeidet med å etablere en fullskala CCS-anlegg er i gang. OD har hatt tett dialog med operatøren og partnerne i utviklingen av et CO₂ lager på norsk sokkel. ODs oppgave er å være rådgiver for OED om lagring av CO₂ og gi anbefaling om hvilke områder som egner seg for lagring av CO₂. OD har et godt samarbeid med Gassnova og med operatøren.

OD har gjort flere studier for å vurdere lagringskapasitet i Smeaheiaområdet i Nordsjøen.

Det interaktive CO₂ atlaset blir kontinuerlig oppdatert. Både CO₂ lagringsatlasen og det interaktive CO₂ kartet er etterspurt, både i industrien og i forskningsmiljø nasjonalt og internasjonalt.

OD bistår OED med å fremme CO₂-håndtering og CO₂-lagring både nasjonalt og internasjonalt. OD er representert i en internasjonal rådgivningsgruppe for CO₂ pilotinjeksjon i Sør Afrika, sitter i styringsgruppen for FME- NCCS og er medlem av styret i Climit.

OD leder CO₂-lagringsforum, og deltar i rådgivings- og styringsgrupper for ulike nasjonale og internasjonale prosjekter.

- **Bistå Olje- og energidepartementet med råd og deltakelse i forbindelse med arbeid som utføres i relevante internasjonale fora.**

De fem arktiske kyststater Canada, Danmark, Norge, Russland og USA møtes årlig til en workshop der de informerer hverandre på teknisk nivå om status for arbeidet med kontinentalsokkelens ytre grense i Polhavet. Dette arbeidet ligger under utenriksdepartementene i de forskjellige landene. OD deltar på disse møtene i kraft å være den ansvarlige på teknisk nivå for fastleggelsen av yttergrensen for norsk sokkel. Dette innebærer utveksling av resultater og erfaringer med datainnsamling, kartlegging og forskning i disse områdene. I 2017 ble en workshop arrangert av Canada i Ottawa, og alle de fem statene var representert.

OD bistår OED med gjennomlesing og kommentering av dokumenter til møter i OSPAR (Oslo – Paris konvensjonen, konvensjonen om beskyttelse av det marine miljø i det nordøstlige Atlanterhavet) – spesielt OIC (Offshore Industry Committee) møte og Arktisk råd.

- **Gi faglig bistand til Petoro Island når det gjelder statens engasjement på islandsk kontinentalsokkel.**

OD har bistått Petoro Island med faglig innspill knyttet til statens engasjement i Licence no.2014/1 på islandsk kontinentalsokkel. Dette inkluderer tolkning av innsamlet 2D seismikk (2600 kilometer) i denne utvinningstillatelsen.

- **Bistå Utenriksdepartementet i arbeidet med norsk sokkels grense for Bouvetøya, samt utnytte data og prøver fra området til vitenskapelige og forvaltningsmessige formål.**

OD er UD's tekniske hovedrådgiver i spørsmål om norsk sokkels grense for Bouvetøya og samlet i 2016 inn 3200 km multistråle-ekkoloddata og 88 steinprøver fra kritiske punkt på havbunnen øst for øya. Steinprøvene ble analysert av Institutt for geovitenskap ved Universitetet i Bergen. OD bearbeidet og sammenstilte alle data og analyseresultater, og presenterte dette for underkommisjonen i juli 2016.

Kontinentalsokkelkommisjonens underkommisjon for Bouvetøya sendte sin positive anbefaling til Kommisjonens plenum for behandling i august 2016. Denne ble behandlet i plenum i Kommisjonen i februar 2017, men det ble ikke enighet om en endelig anbefaling. Ved valg av nye medlemmer til Kommisjonen i juni, besluttet Kommisjonen å utsette videre behandling til august 2018. Norge er da invitert til å gi et innlegg i Kommisjonen før saken blir tatt opp igjen i plenum.

Kapittel IV – Styring og kontroll

Effektivisering og produktivetsforbedring

OD arbeider kontinuerlig med å effektivisere driften, og digitalisering av blant annet arbeidsprosesser ansees som et viktig virkemiddel for å forbedre produktiviteten i direktoratet. I 2017 ble en rekke prosjekt knyttet til utvikling av sokkelbiblioteket satt i gang. Det nye sokkelbiblioteket er en stor og mangeårig satsing. Utviklingsarbeidet som startet i 2017 vil gå over flere år og består av en gradvis etablering av ny arkitektur for sokkelbiblioteket og gradvis overføring av data fra gammel til ny arkitektur.

Alle digitaliseringsprosjekter i OD gjennomføres i tråd med en prosjektmodell basert på DIFis prosjektveiviser der målet er gevinstrealisering i alle faser. Dette kombinert med ODs organisasjonsform med felles ressursstyring, sikrer at alle ressurser som frigis gjennom effektivisering blir gjenstand for en helhetlig prioritering. Dette sikrer at ledige ressurser blir kanalisert til prioriterte områder.

For å identifisere og prioritere hvilke arbeidsprosesser som bør effektiviseres og digitaliseres i årene framover, ble det i 2017 startet et eget prosjekt for å kartlegge interne arbeidsprosesser som er særlig tunge og ressurskrevende. Gevinsten av kartleggingsarbeidet er at vi får et systematisk tilfang av mulige effektiviseringskandidater, og at disse kan gjennomføres effektivt i takt med utviklingen av ny arkitektur på sokkelbiblioteket.

OD ble pr. 1. november 2017 fullservicekunde for lønnstjenester hos Direktoratet for økonomistyring (DFØ). Effektiviseringsgevinsten ved dette tiltaket er lavere programvarekostnader til lisenser og konsulentbistand, og det forventes å friggi intern kapasitet som prioriteres til andre områder.

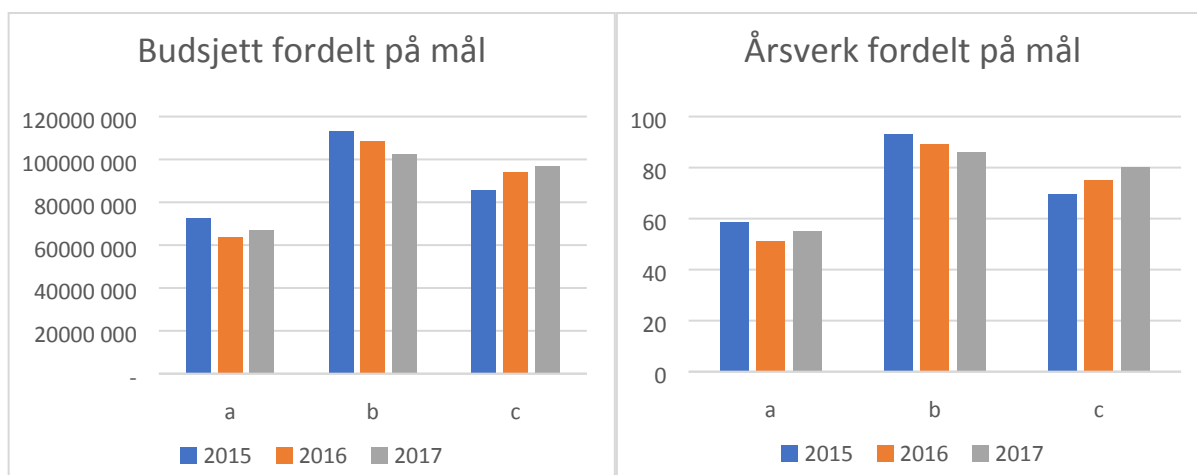
Riksrevisjonen

Vinteren 2016/17 gjennomførte Riksrevisjonen en etterlevelsesrevisjon som viste at OD ikke hadde ferdigstilt et styringssystem for informasjonssikkerhet i henhold til eForvaltningsforskriften §5. OD har i 2017 rekrutterte kompetanse innen ikt-sikkerhet og omprioritert interne ressurser for å lukke dette avviket.

Styring og kontroll

OD har i 2017 revidert sitt interne styringssystem. Endringene har tydeliggjort roller og ansvar i dette arbeidet, og sikret en mer systematisk tilnærming til styringsarbeidet. Det ble også gjort et betydelig arbeid med implementeringen av ODs Strategisk plan 2016-2020. Erfaringene fra dette arbeidet skal brukes i 2018 i arbeidet med videreutvikling av styringen i OD.

Ressursstyring

OD er en flat organisasjon med felles ressursstyring på tvers av direktoratets fire hovedområder. Dette innebærer at ledelsen i fellesskap prioriterer budsjettmidler og personalressurser på tvers av områder og oppgaver. Det er ikke gjort noen grep for å omprioritere ressursene i 2017. Endringene fra 2016 skyldes naturlige svingninger og vakanser.

Prosjektregnskap

	Alle beløp i 1000 kr	
Undersøkelsevirkomhet	Regnskap	Overført totalt
Kartlegging av sulfidforekomster	5 500	
Feltarbeid på Svalbard	1 344	
Geokjemisk rådgivning/frigivning av data	811	
Analyser grunne kjerner	868	
Undersøkelser, diverse mindre prosjekter	1 457	
Innsamling/prosessering/re.prosessering seismikk	29 848	8 176
Oppdrags- og samarbeidsevirkomhet		
Kap 1810 post 23		
Oppdrag innenfor Olje for utvikling (Norad)	mindreutg	2 029
Samarbeidsprosjekt med Diskos og Force	mindreutg	1263
Kap 4810 post 02		
Oppdrag innenfor Olje for utvikling (Norad)	mindreinntekt	2 300
Samarbeidsprosjekt med Diskos og Force	mindreinntekt	787

Likestilling

OD rapporterer jevnlig til OED om likestilling, sist 22.6.2017. Følgende tiltak ble skissert:

- Rekruttering. OD skal i ansettelsesprosesser prioritere å opprettholde en jevn fordeling mellom kvinner og menn. Kandidater med annen etnisk bakgrunn og kandidater med nedsatt funksjonsevne skal få særlig fokus.
- Lønns- og arbeidsforhold. Ledelsen skal finne årsaker til dokumenterte lønnsforskjeller mellom kvinner/menn for å justere lønnsnivået der det er grunnlag for å gjøre det.
- Forfremmelse. Forfremmelse i OD er definert som rotasjon til midlertidige ledelsesfunksjoner. Etatsleder skal oppfordre kvinner til å melde sin interesse for direktørfunksjoner.
- Utvikling. Ledelsen skal være opptatt av den enkeltes faglige utviklingsplan ved bemanning av lag. Ledelsen og fagkoordinatorer skal ta hensyn likestilling ved bruk av opplæringsmidler. Ledelsen har likestilling som årlig fokus.
- Vern mot trakassering. Jevnlige arbeidsmiljøundersøkelser og årlige medarbeidersamtaler er tiltak for å avdekke og verne mot trakassering.

Gjennomsnittlig lønnstrinn pr stillingskode pr 31.12.2017:

Stillingskode	Ltr K	Ltr M
1085	56,67	52,00
1062	86,88	88,88
1408	55,17	55,00
1064	43,00	50,00
1362	27,00	
1087	62,40	62,00
1434	61,10	60,33
1088	76,97	80,48

Kjønnsdelt statistikk pr 31.12.2017:

	M	K
Ansatte	121	100
Ledere	8	8
Nyrekruttede ledere	1	0
Nyrekruttede	9	2
Antall deltidsansatte*	1	11
Prosentandel overtidstimer (utbet)	64	36
Prosentandel sykefravær (egenmelding)	2,47	4,41

* redusert stilling ifbm omsorg og faste reduserte stillinger

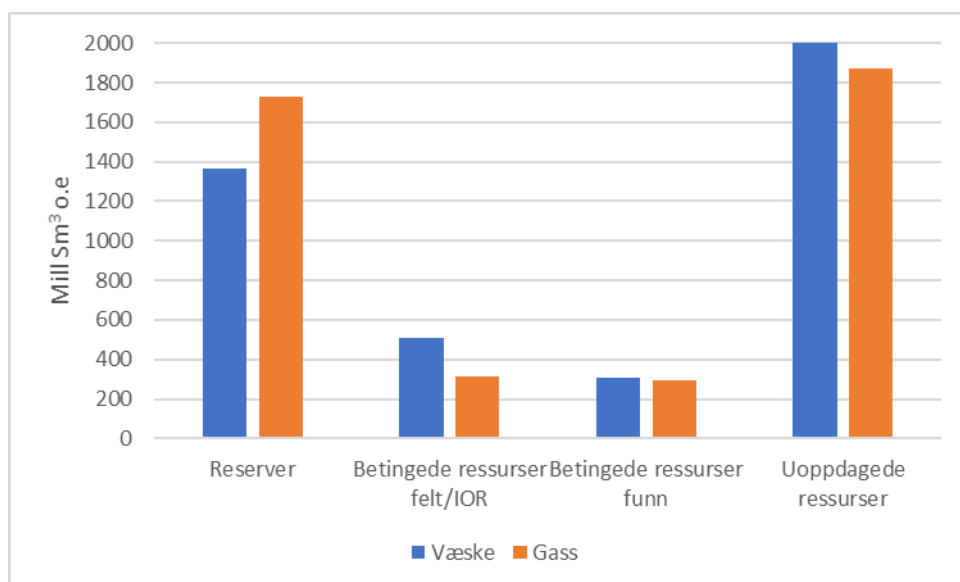
Kap V Vurdering av Framtidsutsikter

Etter tre magre år er optimismen tilbake i petroleumsvirksomheten på norsk sokkel.. Det er imidlertid grunn til å rope et varsko om at leteresultatene også i 2017 var beskjedne, og at beholdningen av påviste, ikke-besluttede olje- og gassressurser er fallende.

Norsk ressursforvaltning er basert på at selskapene skal ha økonomiske incentiver til å maksimere verdien av ressursene på vegne av samfunnet. Det er mange forhold utenfor ODs kontroll som påvirker selskapenes økonomiske incentiver til å lete etter og utvinne olje- og gassressurser på norsk sokkel, og som dermed påvirker ODs muligheter til å bidra til at det overordnede målet realiseres.

Viktige forhold som påvirker selskapenes økonomiske vurderinger er den internasjonale økonomiske utviklingen, utviklingen i olje- og gassmarkedene, kostnadsutviklingen i sektoren, regulering innenfor miljøområdet, teknologiutvikling og framveksten av alternative energiformer og energibærere. I tillegg til selskapenes tilpasning til utviklingen av disse globale faktorene, vil særnorske forhold som forsterker eller svekker de internasjonale trendene være viktig.

OD utarbeidet i 2017 ressursanslag for Barentshavet nord, og disse ressursene inngår i det samlede ressursanslaget for norsk sokkel. Anslaget for de totale forventede utvinnbare ressursene økte fra 14,3 til 15,6 milliarder Sm³ oljeekvivalenter (o.e). Av dette er 7,1 mrd Sm³ o.e. produsert. Etter over 45 år med petroleumsproduksjon, gjenstår fortsatt over halvparten å produsere.

Figur 1. Estimerte gjenværende petroleumsressurser per 31.12.2017

Historisk har oljeproduksjonen vært dominerende, mens gassalget utgjør i dag mer enn halvparten av de solgte volumene. De siste årene har gassalget økt. Dette skyldes dels at kapasiteten i norske

anlegg som Kårstø og Melkøya har økt, og dels at skiperne ser ut til å ønske jevnt høy produksjon gjennom hele året. En grunn til dette er at etterspørselen etter gass fra Europa holder seg høy. I 2017 ble det solgt 124,2 milliarder Sm³ gass. Dette er ny norsk rekord i salg av gass og sju prosent høyere enn OD anslo året før.

Av de estimerte gjenværende ressursene er 36 prosent klassifisert som reserver og 47 prosent som uoppdagede ressurser, figur 1. De resterende 17 prosent er betingede ressurser i felt og funn.

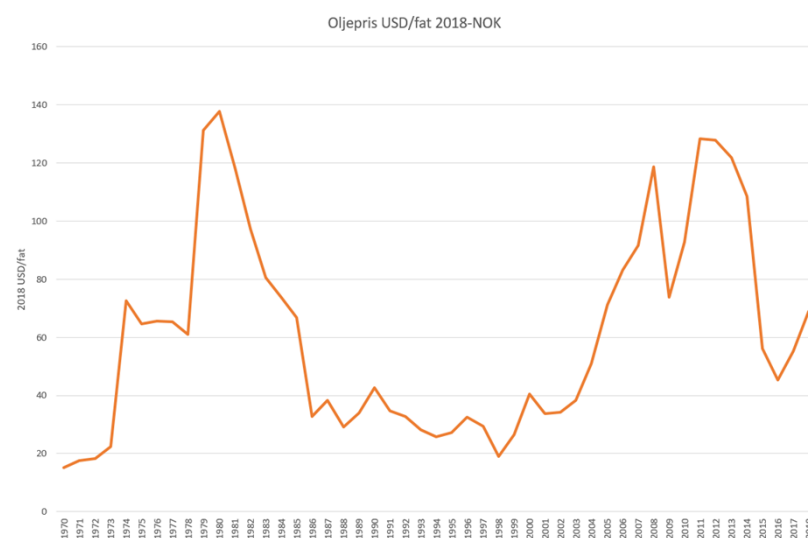
Gjenværende ressurser er om lag likt fordelt mellom olje og gass.

Etter ODs vurdering gir ressursbasen grunnlag for olje- og gassproduksjon i mange tiår framover. Men produksjonen kommer ikke av seg selv. Det må letes, funn må bygges ut og det må investeres i økt utvinning fra felt i drift.

Utfordringene tilsier at hardt arbeid og smarte grep må til både fra næringen og myndighetene for å opprettholde produksjonen. Fra ODs side krever dette stor grad av oppfølging, pådriv, samarbeid, samordning og koordinering både i lete-, utbyggings- og driftsfasen for at å kunne bidra til å opprettholde lønnsom produksjon fra norsk sokkel.

Betydelig fall i oljeprisen fra 2014 kombinert med et høyt kostnadsnivå medførte betydelige lønnsomhetsutfordringer. Dette ga imidlertid hele næringen et sterkt incentiv til å redusere kostnadsnivå, jobbe mer effektivt og gjøre innovasjoner, noe som er viktig for å opprettholde norsk sokkels konkurransekraft og sikre god ressursforvaltning. Fra 2013 til 2017 falt driftskostnadsindeksen med 30 prosent. Etter det dramatiske fallet i oljeprisen fram mot 2016, er optimismen på vei tilbake til næringen. Oljeprisen er i dag i en stigende trend og har passert 60 USD. Sammen med de betydelige kostnadsreduksjonene, er lønnsomheten generelt god i virksomheten, både for produserende felt og for nye utbygginger.

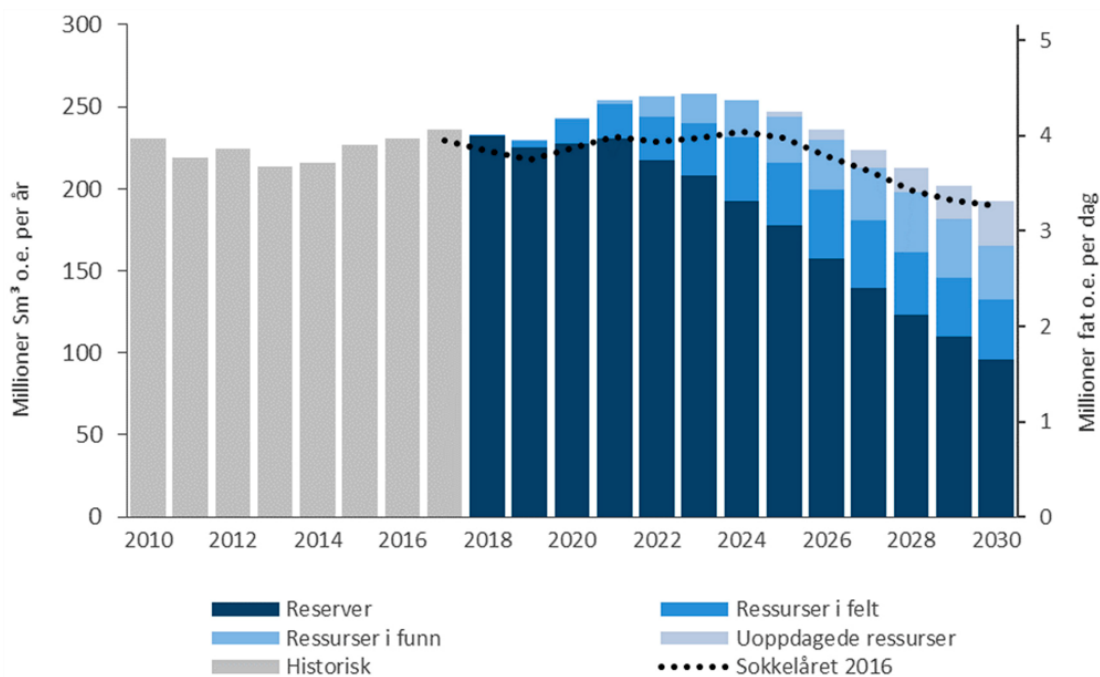
De nærmeste årene skal en rekke nye utbygginger gjennomføres. Disse vil ha behov for god myndighetsoppfølging. Det er samtidig viktig for verdiskapingen at OD opprettholder sitt pådriv overfor selskapene for å bidra til at samfunnsøkonomiske lønnsomme ressurser som allerede ligger i felt og funn blir modnet fram mot beslutning om utbygging.

Figur 2: Utviklingen i oljepris (Brent Blend) i faste priser USD/fat. Kilde: EIA, OD

Det ble påbegynt 36 letebrønner i 2017. Dette er det samme antallet som året før, og det forventes at antallet brønner ligger på om lag samme nivå i 2018. Samtidig er dette betydelig lavere enn boreaktiviteten i den foregående sjuårsperioden. Dette gir grunn til bekymring ettersom det er nødvendig å påvise nye lønnsomme ressurser for å opprettholde en høy olje- og gassproduksjon utover i tid.

Figur 3 viser at fra 2025 forventes deler av produksjonen på norsk sokkel å komme fra ressurser som ennå ikke er funnet. I 2040 vil over halvparten av produksjonen måtte komme fra funn som ennå ikke er gjort. Ettersom det erfaringsmessig tar bortimot ti år fra et større funn blir gjort til det er i produksjon, er det viktig å opprettholde høy leteaktivitet. Realisering av ressursene krever kontinuerlig boring av letebrønner, langsiktig utvikling av ny teknologi og et mangfold av aktører som har evne og vilje til å ta leterisiko.

Figur 3. Produksjon fordelt på kategori. Historisk samt prognose til 2030.

Kapittel VI Årsregnskap

Bekreftelse

Årsregnskapet er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten, rundskriv R-115 fra Finansdepartementet og krav fra OED i instruks om økonomistyring. Regnskapet gir et dekkende bilde av ODs disponible bevilgninger, regnskapsførte utgifter, inntekter, eiendeler og gjeld.

Vurderinger av vesentlige forhold

I 2017 har OD samlet disponert tildelinger på utgiftssiden á kr 472 155 000, jf. bevilgningsrapporteringen og note A. Inkludert i dette var det belastningsfullmakter på kr 3.143.000. Mindreutgiften for post 01 driftsutgifter ble kr 10.337.522. Dette søkes overført til 2017 på post 01 iht. beregninger i note B.

Mindreutgiften på post 21 spesielle driftsutgifter ble kr 8 175 839. Tilsvarende er det mindreinntekter på kr 3 411 034 på kapittel 4810 post 01. Det ble søkt om overføring av kr 8 175 839. Mindreutgiften på post 23 oppdrags- og samarbeidsvirksomhet ble kr 3 292 264. Tilsvarende er det mindreinntekter på kr 3 087 201 på kapittel 4810 post 02. Dette skyldes at utestående fordringer knyttet til Olje for Utvikling har økt med kr 2 000 000 i 2017 og prosjektene Diskos og Force har hatt noe lavere aktivitet enn budsjettet. Artskontorrapporteringen viser at rapporterte utgifter til drift og investeringer summerte seg til kr 222 059 202.

Utbetalinger til lønn og sosiale utgifter beløp seg i 2017 til kr 222 436 355, mot kr 191 916 776 i 2016. Økningen skyldes hovedsakelig at OD fra 2017 betaler arbeidsgivers pensjonspremie over eget budsjett jfr. R-118/2016.

Mellomværende med statskassen utgjorde pr 31.12.16 kr -34 647 414. Oppstillingen av artskontorrapporteringen viser hvilke eiendeler og gjeld mellomværende består av.